

OPISKELIJAN OPAS OSAAMISPERUSTEISUUTEEN

Hausjärven
kansalaisopistossa,
Lopen opistossa ja
Riihimäen
kansalaisopistossa

1

MITÄ OSAAMISPERUSTEISUUS TARKOITTAÄ?

Osaamisperusteisen (ospe) kurssin näkökulma on oppimiskeskeinen. Periaatteena on, että osaamista voi hankkia monella eri tavalla. Kurssilla saatavat tiedot ja taidot kuvataan osaamisena ja ne kerrotaan opintopisteinä, jolloin niitä on mahdollista hyödyntää muissa opinnoissa ja työelämässä.

2

MIKÄ ON KURSSIKUVAUS?

Kurssikuvaus auttaa sinua valitsemaan itsellesi sopivan kurssin. Siitä ilmenee osaamistavoitteet, opintojen arviointi ja laajuus. Osaamistavoitteissa kerrotaan, mitä sinun odotetaan osaavan kurssin käytyäsi. Arviointi kertoo, miten osaamistasi mitataan. Lisäksi kurssikuvauksesta selviää kurssitaso ja miten kurssilla opiskellaan. Opintojen laajuus ilmoitetaan opintopisteinä.

3

MITÄ KURSSITASO KERTOO?

Kurssin osaamistaso kertoo, minkälaisia taustatietoja opiskelijalla tulee olla kurssille osallistuessaan. Mikäli osallistujalta ei edellytetä aiempaa osaamista on kyseessä alkeiskurssi (taso A). Peruskurssilla (taso B) osallistujalla on hiukan osaamista aiheesta. Jatkotason kurssi (taso C) edellyttää osallistujalta jo enemmän osaamista ja kykyä itsenäiseen työskentelyyn.

Vaadittava lähtötaso kurssille osallistumiseen eli aikaisemmin hankittujen tietojen ja taitojen määrä ja kursilla tarvitsemasi välineet kerrotaan kurssikuvauksessa.

ALKEISTASO (A)

Yleistiedot, perustaidot, kurssin vetäjän tuki ja ohjaaminen

PERUSTASO (B)

Perustiedot, perustaidot, opittujen asioiden nimeäminen ja tunnistaminen, jonkin verran itsenäistä työskentelyä

JATKOTASO (C)

Syventävät tiedot faktoista, periaatteista ja yleisistä käsitteistä, käytännön taidot ja kyky soveltaa, itsenäinen työskentely, kyky mukauttaa omaa toimintaa eri olosuhteisiin.

ESIMERKKI KOTITALOUSKURSSI

Alkeistaso (A)

Osallistuja tietää, mitä ovat vatkein, vaaka ja kaulin.

Osallistuja osaa käyttää niitä. Osallistuja työskentelee ohjatusti ja saa tukea ja apua kurssin ohjaajalta.

Perustaso (B)

Osallistuja tietää erilaisia taikinoita ja millaisissa leivonnaisissa niitä käytetään.

Osallistuja osaa käyttää eri taikinoiden valmistamiseen vaadittavia työkaluja ja tekniikoita, kuten vatkainta tai nyppimistä.

Osallistuja osaa noudattaa perusreseptejä.

Jatkotaso (C)

Osallistuja tietää ja tunnistaa leivonnan raaka-aineet esim. mitkä ovat gluteenittomia ja miten ne eroavat perinteisessä leivonnassa käytetyistä raaka-aineista.

Osallistuja hallitsee käytännön taidot ja osaa soveltaa esim. muuntaa reseptiä isommaksi tai muuttaa mitta-asteikkoa.

Osallistuja osaa itsenäisesti vastata työkalujen ja menetelmien valinnasta.

Osallistuja osaa mukauttaa toimintaansa eri olosuhteissa esim. vieraassa keittiössä, erilaisilla työkaluilla.

4

MIKÄ ON OPINTOPISTE?

Opintopiste kertoo opiskeltavan kokonaisuuden laajuuden. Yksi opintopiste käsittää 27 tuntia opiskelijan työtä. Se sisältää sekä lähiopetuksen, että itsenäisen työskentelyn. Lähiopetuksessa 60 minuutin jakso koostuu 45 minuutin varsinaisesta opetuksesta ja 15 minuutin valmistautumisesta, orientoitumisesta ja opiskeltavan/opetettavan asian ajattelusta. Käytännössä 45 minuutin lähiopetus vie siis valmisteluineen 60 minuuttia. Oppimiselle ja ajattelulle on annettava niiden vaatima aika.

Opintopisteen opiskelun edellyttämä työmäärä on tässä ohjeessa esitetty keskimääräisenä: käytännössä työmäärä vaihtelee kurssin tyyppin ja opiskelijan valmiuksien mukaan.

5

MIKÄ ON ARVIOINTIKRITEERI?

Jokaiselle osaamistavoitteelle on määritelty arviointikriteeri. Se kuvaa millaista osaamista hyväksytty suoritus edellyttää. Kun tiedät osaamistavoitteet, tiedät myös, mitä asioita arvioidaan suorituksen saamiseksi. Arviointia tehdään koko kurssin ajan, jolloin arviointi auttaa tavoitteiden saavuttamisessa.

6

MITEN TIETOJASI KÄYTETÄÄN?

Opintosi rekisteröidään Koski-tietovarantoon ja näet suorittamasi opintopisteet Oma Opintopolku -palvelusta. Kansalaisopistossa suoritettavat opintopisteet näkyvät ensisijaisesti vain sinulle, eivätkä ne ole muiden osapuolien käytettävissä. Päätät itse, kenelle jaat tietoa opintosuorituksesta. Oma Opintopolku -palvelussa voi luoda hyperlinkin, jolla tiedon voi jakaa esimerkiksi oppilaitokselle tai työnantajalle. Tarkemmat tiedot suoritustietojesi rekisteröinnistä löydät suostumuslomakkeesta, joka sinun pitää allekirjoittaa halutessasi suorittaa opintopisteitä. <https://opintopolku.fi/oma-opintopolku/>

7

MITÄ HYÖDYT OSAAMISPERUSTEISESTA KURSSISTA?

Osaamisperusteisuus tekee opiskelun tavoitteelliseksi. Kun suoritat osaamisperusteisen kurssin, saat kurssista suoritusmerkinnän. Suoritusmerkintä on todiste siitä, että olet kehittänyt omaa osaamistasi. Suoritusmerkinnän avulla voit osoittaa oman osaamisesi ja opintohistoriasi esimerkiksi hakeutuessasi opiskelemaan tai hakiessasi töitä. Suoritusmerkintä voi olla myös hyväksiluvun tai korvaavuuden peruste toisessa oppilaitoksessa. Omaan oppilaitokseen kannattaa olla yhteydessä hyväksilukemisesta ennen opintojen alkua. Hyväksilukemisesta päättää hyväksilukeva oppilaitos.

8

KUKA VOI OPISKELLA OSAAMISPERUSTEISELLA KURSSILLA?

Osaamisperusteiset kurssit on tarkoitettu kaikille, jotka haluavat suorittaa valitsemassaan oppiaineessa todennetun suoritusmerkinnän. Kurssit on jaettu alkeis-, perus- ja jatko-opintoihin osallistujien osaamistason mukaan. Osaamisperusteisille kursseille voi osallistua ilman, että suorittaa niitä osaamisperusteisesti.

9

MITÄ TAUSTATIETOJA TARVITSET OSAAMISPERUSTEISELLE KURSSILLE?

Osaamisperusteiselle kurssille osallistuvan tulee tietää kurssin osaamistaso (alkeis-, perus-, tai jatkotaso) ja siellä tarvittavat välineet esim. tietokone, voimistelumatto jne.

10

MITÄ SINUN TULEE TEHDÄ SAADAKSESI SUORITUSMERKINTÄ?

Kurssin alkaessa:

Opistoissa suostumuslomake lähetetään sähköisesti toimistosta ennen kurssin ensimmäistä kokoontumiskertaa ja sen voi allekirjoittaa pankkitunnuksilla tai mobiilivarmenteella.

Ilmoita opettajalle, että haluat suorittaa kurssin opintopiste-kurssina. Jo kurssille ilmoittautumisen yhteydessä voit kertoa opiston toimistoon, että haluat suorittaa kurssin osaamisperusteisena. Saadaksesi arvioidun kurssisuorituksen, sinun täytyy todistaa henkilöllisyytesi ja allekirjoittaa suostumuslomake kurssin alkaessa. Sen jälkeen opisto voi rekisteröidä suorituksesi Koski-tietovarantoon ja näet se Oma Opintopolku palvelusta.

Kurssin kuluessa:

Tutustu kurssin osaamistavoitteisiin, arviointikriteereihin ja opettajan antamiin ohjeisiin huolella, jotta tiedät mitä kurssin suorittaminen osaamisperusteisesti opiskelijalta edellyttää. Mikäli sinulla on epätietoisuutta opintopiste-suoritukseesi liittyen, niin kysy opettajaltasi tai opiston toimistosta, usein esim. poissaolo tai puuttuva tehtävän palautus voidaan sopia korvattavaksi muulla tavalla.

Kurssin päättyessä:

Varmista opettajaltasi ja opiston toimistosta, että olet suorittanut kurssilla vaadittavat tehtävät ja että opiston toimistossa on tarvittavat tiedot, jotta opintosuorituksesi voidaan arvioida ja rekisteröidä. Kurssisuorituksesta voi halutessaan myös pyytää suoritustodistuksen opiston toimistosta. Voit myös myöhemmin itse tarkastella kaikkia Koski-tietokantaan vietyjä suorituksiasi Oma opintopolku -palvelussa.

PROSESSIKAAVIO

VAIHE 1.

OSPE

Kurssin suorittaminen osaamisperusteisesti antaa sinulle mahdollisuuden todentaa osaamisesi ja opintosuorituksesi kirjataan kansalliseen Oma Opintopolku -palveluun. Opintosuorituksesi tiedot säilyvät ja voit myöhemmin käyttää niitä vaikkapa työtä hakiessasi. Osaamisperusteiset kurssit tuovat lisäarvoa opiskeluun. Tutustu tarjolla oleviin ospe-kursseihin ja valitse niistä itsellesi soveltuva toteutus.

VAIHE 2.

Osaamisperusteiset kurssit tunnustat erillisestä merkinnästä. Ospe-kurssit on määritelty vaatimustasonsa, laajuutensa, suoritustapansa ja työmäärän suhteen. Ospe-kursseille voit osallistua myös suorittamatta opintopisteitä. Opiston asiakaspalvelusta voit tarvittaessa kysyä lisätietoa.

VAIHE 3.

Mikäli haluat suorittaa kurssin osaamisperusteisesti, anna suostumuksesi opintosuorituksesi kirjaamiseen Oma Opintopolku -palveluun. Sähköinen suostumus tulee antaa kurssin alussa, ennen toista kokoontumiskertaa.

VAIHE 4.

Tutustu valitsemasi kurssin kuvaukseen. Osaamistavoitteissa määritellään hyväksytyyn kurssisuorituksen perusteet ja arviointikriteerit. Kursseilla käytetään arviointiasteikkoa hyväksyty-hylätty. Ota tarvittaessa yhteyttä toimistoon lisätietojen saamiseksi. Toimisto ohjaa kysymyksiä tarvittaessa opettajalle.

